

3. XXXXXXX Ikastetxearen hizkuntza-helburuak. Zer nahi dugu?

3.1. Ikastetxearen Hezkuntza Proiektuaren printzipioen zehaztapena

hizkuntzei dagokienez

Hezkuntza Proiektutik abiatuta eta Euskararen Normalkuntza Proiektua ardatz hartuta, hiru hizkuntzen marko bateratua zehaztu nahi dugu; izan ere, proiektu honen azken xedea da hizkuntzen erabilera eta ikasleen hizkuntza-komunikaziorako kompetentzia hobetzea.

Gure Ikastetxearen Hezkuntza Proiektuan, honela definitzen dugu "Euskara eta eleaniztasun" atala:

"Euskara da gure ikasketa eta harreman hizkuntza nagusia, horrela ikasleei gaitasun egokia ematen baitiegu, gure erkidegoaren bi hizkuntza ofizialak jakin eta erabil ditzaten, eta, hartara, subjektu aktibo eta —hizkuntzaren ikuspegiz— gizarteratuak izan daitezten. Gure curriculumean ingelese ere aintzat hartzen dugu, nazioarteko komunikazio tresna den neurrian".

3.2. Planteamendu eleanitza

Ikastetxearen iritiz ingurunearen eta gizabanakoaren hizkuntza-aniztasuna eta kultura-aniztasuna eskubideak dira. Eskubide hori baliatzeko aniztasunarekiko errespetua eta konpromiso jarrerak sustatuko ditu, bazterkeria, bereizkeria jarrerak gainditzen saiatuko delarik.

Ikastetxeak proiektu honetan, arlo bat edo ikasgai bat, gutxienez, atzerriko hizkuntzan irakasteko asmoa ezarri nahi du, ikasleen gaitasun eleanitza garatzen laguntzeko. Adibidez, azken urteotan, Lehen Hezkuntzako 3. zikloan antzerki tailerra ingeleraz egin izan da.

3.3. Helburuak

3.3.1. Hizkuntza Proiektuaren helburu orokorrak Hezkuntza Proiektuari lotuak

- XXXXX eskolan lantzen diren hiru hizkuntzetan (euskaran, gaztelanian eta ingelesean), ikasleen hizkuntza-komunikaziorako kompetentzia garatu eta hobetu nahi dugu indarrean dagoen curriculum-markoak zehatutakoarekin bat.
- XXXXX eskolak heziketa euskalduna eman nahi die ikasleei, euskara modu egokian jakin eta euskal kultura sendotzeko, garatzeko eta transmititzeko prozesuan parte har dezaten. Ikastetxeak gizabanako euskaldunak hezi nahi ditu, hau da, euskararekiko motibazioa eta jarrera positiboa dutenak.

- Halaber, ikastetxe honek euskara bihurtu nahi du barne-bizitzako komunikazio hizkuntza, bertako eta beraren harremanetan euskararen zabalkundea, garapena eta transmisioa ziurtatuz.
- XXXXX eskolaren Hezkuntza eta Hizkuntza Proiektuen ardatza euskara izanik ere, beste hizkuntzen beharrezko ezagutza eta erabilera bermatu nahi ditu, ikasleak eleaniztunak izan daitezen.
- XXXXX eskolak euskararen normalizazio-prozesuaren eragile izan nahi du inguruko komunitatean, eta, horretarako, bestelako gizarte-eragile zein askotariko elkarteekin lankidetzan jarduteko borondatea du.
- Hizkuntza eta kultura-aniztasuna herriaren eta norbanakoen eskubidetzat eduki eta onartu; eskubide horretaz baliatzean, errespetuzko eta konpromisozko jokabidea agertu, eta diskriminazioak, sortuz gero, gaitzetsi eta gainditzen ahalegindu.

3.3.2. Ikastetxearen diagnostikoarekin lotutako helburu zehatzak

- Ikasleen arteko harremanak euskaraz izan daitezen ahalegindu.
- Ikastetxeko giroa euskalduna izateko neurri egokiak hartu.
- Ikastetxeko gobernu eta funtzionamendu-organoetan gauzatzen diren harremanetan euskara nagusi izan dadila indartu eta bideratu.
- Ikastetxeko dokumentazioan erabilitako euskara gaurkotu, eta egoki eta zuzen idazten saiatu.
- Euskal Herriko hizkuntza propioa ahalik eta eremu gehienetan erabiltzeko konpromisoa azaldu, eta gure kultura-ondarea ezagutu, estimatu eta defenditzen, kontserbatzen eta hobetzen lagundu.
- Euskal kultura-ekimenak sortu edo zabaldu, eta beste gizarte-erakundeek proposaturikoetan parte hartu.
- Euskararen normalizazioaren alde ari diren erakundeekin elkarlanerako harremanak ezarri.
- Administrazioako erakundeekin izaten diren harremanetan, euskara ahalik eta gehien erabili.
- Ahozko euskararen erabilera sustatzea ikastetxeko harremanen hizkuntza gisa.
- Euskaldunak ez diren familietan euskararekiko zaletasuna eta errespetua landu, eta familia euskaldunetan harremanak euskaraz izan ditzaten bultzatu.
- Ahozko hizkuntza lantzea arlo eta ikasgai guztietan.
- Ahozko hizkuntza ebaluatzeko irizpideak eta tresnak adostea, arlo eta ikasgai guztietan.
- Hizkuntza-esparruko arlo guztien arteko koordinazioa hobetzea, metodologia koherente eta bateratua erabiliz.
- Hizkuntza konpetentziak aintzat hartuta, hizkuntzen curriculumak sortu.
- Hizkuntza guztietan hizkuntza-trebetasunak (hitz egin, solasean aritu, irakurri, idatzi, entzun...) modu koherentean eta bateratuan ebaluatzea.
- Eleaniztasunaren egitasmoa zehazteko eta garatzeko egin beharreko moldaketak zein izan litezkeen antzeman, eta bultzatu.
- Euskaraz eta gaztelaniaz, ahozko zein idatzizko mezuak ulertu eta ekoitzi, autonomiaz

eta sormena erabilia.

- Ingelesari dagokionez, oinarrizko komunikazio-esparruetan gertatzen diren ohiko egoerak eta ahozko zein idatzizko diskurtsoak ulertu eta ekoitzi.
- Halaber, helburu ugari zehaztuta ditugu oinarizko dokumentu hauetan: Euskararen Normalkuntza Proiektuan (Ulibarri 2014-2018) eta eskolako Intraneten, ICP atalean.

4. Ikastetxearen Hizkuntza Planteamendua

4.1. Harremanen, kudeaketaren eta antolaketaren eremua. Norekin eta zein hizkuntzatan?

4.1.1. Hizkuntzen erabilerari buruzko irizpideak:

Gure ikasleek euskaldun eleaniztunak izatera ailegatu daitezzen nahi badugu, ikasleen eskolaz kanpoko hizkuntza-ingurunea nolakoa den ikusita, eskolak ziurtatu beharko die euskaraz jarduteko egoera asko, askotarikoak eta gero eta konplexuagoak. Horretarako eskolak euskararen erabilera naturala errazten duen ekosistema lagungarri bihurtuko dugu; hots, euskararen erabilera natural eta funtzionalerako gune esanguratsua izan dadin ahaleginduko gara.

Irakasleok ikasleekiko harremanetan euskaraz arituko gara, gelan (gaztelaniaz eta ingelesez ematen diren jakintza arloetako irakas-jardueretan izan ezik) zein gelaz kanpo. Halaber, irakasleon arteko harremanak euskaraz garatuko ditugu, lan kontuetakoak zein bestelakoak, baita langile ez-irakasleekin eta euskaraz ulertzen duten familiekin ere.

Ikasturtearen hasieran, jantokiko koordinatzaileak eta eskolaz kanpoko koordinatzaileak ikastetxeko hizkuntza-proiektuaren berri emango die monitore guztiei.

Umeekin harreman zuzena dugun langile guztiok beti hitz egingo diegu euskaraz ikasleei. Langile guztiok ahalegina egingo dugu hasiera-hasieratik egiteko euskaraz HHko ikasleekin. LHko ikasleekin, berriz, tinko mantenduko gara euskararen erabilera sustatzeko. Beraz, Lehen Hezkuntzan saiatuko gara ikasleen eta langileen arteko elkarrizketa elebidunak saihesten (salbuespena, bakarrik, atzerritik etorri berriak diren ikasleekin izango da).

Bai jantokiko langileek baita eskola orduz kanpokoek ere erreferentzia egingo diote euskararen erabilerari ebaluazio txostenean (ingelerazko ekintzetan izan ezik), hau da, gurasoei ematen zaien txostenean baloratuko da ikasleek egiten duten euskararen erabilera, irakasleek egiten duten bezalaxe. Erabiltzaile aktibo eta erabileraren eredu ez ezik, erabilera-eragilearen rola ere jokatuko dugu langile guztiok.

4.1.2. Lankidetzaren harremanak

Herriko erakundeekin eta eragileekin elkarlanean arituko gara; gure ikasleek, eskolaz kanpo ere, euskaraz jarduteko aukera ugari eta askotarikoak izan ditzaten. Izan ere, jakin badakigu gurea bezalako hizkuntza-ingurunetan bizi diren gazteen hizkuntza gaitasunean eta hizkuntza-erabileran zenbateko eragina duen aisialdi antolatuko jardueren hizkuntzak. Haur eta gazteei eskaintzen zaizkien aisialdi-

zerbitzuak (liburutegia-mediateka, haurtxokoa, gaztelekua, astialdi-taldeak...), jarduera iraunkorrak (kirola, tailerrak...) eta ekitaldiak (proiektzioak, ikuskizunak...) euskaraz izan daitezzen eragingo dugu jarduera horien antolatzaileengan. Jarduera horiek euskaraz eskaini ez ezik, euskararen erabilerarako abaguneak ere izan daitezzen; jarduerak gidatzeaz arduratzen diren profesionalen sentsibilizazio eta prestakuntza bereziki garrantzitsua da. Profesional horiek hizkuntza dinamizatzaile izateko behar duten prestakuntza jaso dezaten eskatuko diegu udal zerbitzuei.

Ikasleek herrian sortzen diren erabilera-aukerak baliatu ditzaten, sentsibilizazio lanak egingo ditugu ikasleekin beraiekin eta beren familiekin, eta, hala, jarduera horiek euskaraz garatzeak haien hizkuntza-prestakuntzan eta -sozializazioan duen garrantzia konpartituko dute.

4.2. Eremu didaktiko-metodologikoa. Nola irakasten ditugu hizkuntzak?

4.2.1. Hizkuntzen plangintza orokorra XXXXXX eskolan:

Euskara: izango da ikasgai eta ikasbide, maila eta kurtso guztietan. Gainera, komunikazio-hizkuntza izango da ikasleekiko harremanetan eta haiei dagozkien jardueretan.

Gaztelania: ikasgai izango da LHko 1. mailatik aurrera. Gainera, HHn eta LHko lehen zikloan, gaztelaniazko komunikazio-gaitasuna garatzeko lan pertsonalizatua (LP) egingo da behar duten ikasleekin.

Ingelesa: Ikasgai izango da HHko 4urtetik aurrera. Ikasbide ere izango da LHko 3. zikloan, Arte Hezkuntzako tailer batean. Azken urteotan, 3. zikloan, antzerkia landu da ingeleraz. Gela barruko komunikazio-hizkuntza ere izango da ikas-irakaskuntza jarduera horietan.

Gure ikasleen bestelako H1ak: presentzia izango dute ikastetxeko hizkuntza-paisaian. Gainera, gelako zenbait jardueratan ere tokia egingo zaie.

ETAPA /	Kurtsoa	EUSKARA	GAZTELANIA	INGELESA
HAUR HEZKUNTZA 25 saio	2 ur	Era globalizatuan	LP (lan perts)	---
	3 ur	Era globalizatuan	LP "	---
	4 ur	Era globalizatuan	LP "	2 saio
	5 ur	Era globalizatuan	LP "	2 saio
LEHEN HEZKUNTZA 25 saio	1 ma	Era globalizatuan	LP + saio 1	3 saio
	2 ma	Era globalizatuan	LP + saio 1	3 saio
	3 ma	5 saio	4 saio	3 saio
	4 ma	5 saio	4 saio	3 saio
	5 ma	5 saio	4 saio	3 saio
	6 ma	5 saio	4 saio	3 saio + tailer 1

4.2.2. Ikasleak taldekatzeko irizpideak

Ikasle-taldeak eratzeko orduan, zenbait irizpide baliatzen ditugu: ikasleen familia-hizkuntza edo H1, neska-mutilen kopurua orekatua izatea, baita ikasle etorri

berriena edo berriazko hezkuntza-laguntza behar duten ikasleena ere, maila berean neba-arrebaren bat izatea...

Taldeak eratzeko baliatzen ditugun hizkuntza-irizpideek hau bilatzen dute: ikasle guztiei beren ezaugarri eta beharrezkoak diren hezkuntza- eta hizkuntza erantzuna ematea. Eta, honela:

- Input egokituak (hizkuntza sarrerak) jasotzeko eta outputa (ekoizpenak) emateko aukera aproposak eskaintzea, bai euskara H2 duten ikasleei, baita H1 dutenei ere.
- Euskara H2 duten ikasleei H1 dutenekin interakzioan euskaraz jarduteko aukera nahikoa ziurtatzea. Interakzio hori komunikazio-gaitasunaren garapenean lagungarri suertatuko zaielakoan.

- Haien arteko interakzio hori euskaraz eman dadin baldintzarik egokienak sortzea. Ikasle guztiek ikus dezaten ikastetxea euskararen erabilera naturalerako gune esanguratsu gisa; eta, honela, euskara H1 duten ikasleek euskaraz aritzeari eutsi diezaioten, hori da kodea alda ez dezaten, eta euskara H2 dutenek, berriz, euskaraz aritzera animatzeko segurtasuna eta motibazioa sentitu dezaten.

Haur Hezkuntzan taldeak eratzeko orduan, goian aipatutako irizpideak aintzat harturik, haur euskadunak eta erdaldunak modu orekatuenean taldekatzen ditugu, ahalik eta talde heterogeneoak sortzeko.

Haur Hezkuntzatik LHko 1. mailara pasatzean, taldeak berrantolatu egiten dira.

Arestian aipatutako irizpideez gain, haurren heldutasun maila ezberdinak, beraien arteko harremanak, etab. aintzat hartzen ahalegintzen gara.

Eskolarizazioan zehar, talde eta adin desberdineko haurrak elkartzen dira haien arteko hizkuntza interakzioa aberasteko eta gizarte-integrazioa indartzeko.

Matrikulatze-garaian, familia guztiek jasotzen dute informazioa taldeak eratzeko moduez eta horrela jokatzeko arrazoiaz.

4.2.3. Ikasleen hizkuntza-aniztasunari begira, nola erantzun?

Gure hezkuntza-sisteman sartu berri diren ikasleak:

Maila guztietan, ikasle hauek ikastetxera ailegatzean, ebaluatzen dugu haien hizkuntza gaitasuna (eskolako hizkuntza guztietan). Eta emaitzen arabera, duten mailari egokitutako "harrera-plana" diseinatu eta garatzen dugu, beren eskolaldia ondo garatzeko behar duten hizkuntza-komunikaziorako gaitasuna garatzeari begira.

HPBekiko ikasleak, beren ikastaldeko curriculumarekin erreferentziatzen dituztenak :

HHn eta LHko lehen zikloan HPBak dituen ikasleak euskaraz jasoko du berriazko laguntza. Bere zailtasunen jatorria H1ean duen garapen mugatuan dagoela antzemanen gero, era pertsonalizatuan landuko da H1eko hizkuntza-komunikaziorako gaitasuna. LHko 3. mailatik aurrera HPBak dituzten ikasleek gehienbat euskaraz jasoko dute laguntza. Gaztelania ere indartu egingo da beharrezkoa bada.

HPBekiko ikasleak, norbanakoari egokitutako curriculumarekin erreferentziatzen dituztenak:

LHn Norbanako Curriculum Egokitzapena duten ikasleek euskaraz jasoko dituzte laguntzak. Haien programazioetan, Gaztelania arloa egokitu egin behar dela erabakiz gero, hizkuntza horixe erabiliko da horretarako laguntzetan.

4.2.4. Hizkuntzekiko eta hiztunekiko jarrera baikorrak garatzeari begirako

Erabakiak

Hizkuntza-gaitasun eleaniztuna ez ezik, gaitasun hori testuinguru eta egoera eleaniztunetan kudeatzeko trebetasuna garatu nahi dugu; egoera horietan hizkuntza hauturik egokiena zein den erabakitzeko gai izan daitezen. Ikasleak hautu kontzientea egiteko eta erabaki adostuak hartzeko gai izan daitezen nahi dugu; hots, hizkuntza-jokabide enpatiko, asertibo eta proaktiboa izateko gai izan daitezen, eta hizkuntza-elkarbizitza ekitatez eta gizalegez heldu diezaioten. Horretarako behar duten prestakuntza eta trebakuntza eskaini behar diegula uste dugu. Horri begira, arloetan (hizkuntzetan, gizarte-zientzietan, tutoretzan...) landuko ditugun gaitasunak eta edukiak jasoko ditugu Ikastetxeko Curriculum Proiektuan.

4.2.5. Hizkuntza-gaitasuna arlo ez linguistikoetan

Arlo guztietan hitz egiteak, entzuteak, irakurtzeak, idazteak eta interakzioan jarduteak lagundu egiten du hizkuntza-komunikaziorako gaitasuna hobetzen ez ezik, arloko berariazko gaitasunak garatzen zein edukiak eta helburuak lortzen ere. Gainera, jakintza-arlo bakoitzak ditu berariazko hizkuntza-alderdiak: testu genero bereziak, hizkuntza-baliabide espezifikoak... Ikasleek horiek ere menderatu beharko dituzte komunikazio-gaitasun luze-zabala garatzeko. Eta alderdi horiek arlotik bertatik baino ezin dira modu esanguratsuan landu eta garatu. Horregatik, arlo guztietan "programazio bikoitza" deiturikoa baliatu nahiko genuke, non arloari berez dagozkion gaitasun, helburu eta edukien lanketari ez ezik, berariazko hizkuntza-alderdien lanketa ere erreparatzeko aukera izateko.